

8.34. Aanleg van een vissteiger of visstoep

Nederland is een paradijs voor sportvissers. Er is een overvloed aan viswater met een aantrekkelijke visstand. Helaas zijn grote delen van het Nederlandse viswater voor sportvissers moeilijk bereikbaar en bevisbaar: er zijn te weinig goede visstekken.

De aanleg van dergelijke voorzieningen vraagt nogal wat voorbereiding. Welke locatie is geschikt, moeten er vergunningen worden aangevraagd, wat zijn de uitvoeringskosten en hoe wordt dit gefinancierd? Dit zijn bekende vragen waar veel hengelsportverenigingen tegenaan lopen. Om verenigingen hierin te ondersteunen heeft Sportvisserij Nederland een stappenplan opgesteld voor het aanleggen van een goede en geschikte visstek.

Aanleg van een vissteiger of visstoep

Een goede visstek is een locatie die voor de sportvisser vanaf het openbare gebied zonder obstakels goed toegankelijk is, waar de ruimte aanwezig is om zijn of haar visserij te beoefenen. Ook dient er een goede kans te zijn op het vangen van vis.

Bekende knelpunten zijn onder andere dicht begroeide oevers, een te steil talud langs het water of een aaneengesloten rietkraag langs de oever die het vissen onmogelijk maakt.

Het aanleggen van speciale voorzieningen om de sportvisserijmogelijkheden te verbeteren is niet altijd direct noodzakelijk. Om de toegankelijkheid van een visplek te verbeteren kan allereerst worden bekeken of het mogelijk is om toegangspaden te realiseren. De bevisbaarheid van een visplek kan sterk worden verbeterd door de plaatselijke inrichting (bijv. beplanting) en o.a. het maai- en snoei-beheer aan te passen.

Is een aanpassing van de inrichting en beheer niet mogelijk, dan kan de bereikbaar- en bevisbaarheid van het water ook verbeterd worden door het aanleggen van sportvisserijvoorzieningen, zoals vissteigers en -stoepen.

Stappenplan

1. **Locatie:** Wat zijn interessante visstekken die nu moeilijk of niet bevisbaar zijn;
2. **Inrichting en beheer:** Is het mogelijk om de bereikbaar- en/of bevisbaarheid te verbeteren door de inrichting en/of het beheer van de oever aan te passen;
3. **Schetsontwerp:** wanneer de inrichting van de oever moet worden aangepast dient er schetsontwerp gemaakt te worden waarin de locatie en de wensen van de verschillende typen visserijen zijn opgenomen;
4. **Vergunningen:** bij de aanleg van een vissteiger of -stoep nagaan of er een vergunning dient te worden aangevraagd;
5. **Ontwerp:** het verder uitwerken van het schetsontwerp (vaak door de aannemer);
6. **Subsidies:** als het ontwerp gereed is en al het benodigde papierwerk is geregeld, kan er worden nagegaan of er bij de aanleg van de sportvisserijvoorziening aanspraak kan worden gemaakt op subsidies en/of er mogelijkheden zijn tot medefinanciering.

1. Locatie

Bij het aanleggen van een vissteiger of -stoep zal eerst moeten worden nagegaan of dit voor de beoogde locatie wel noodzakelijk is en vervolgens of deze hiervoor wel geschikt is. Vaak biedt een bestaande oever genoeg mogelijkheden om er te kunnen vissen. Enkele richtlijnen voor het kiezen van een goede locatie zijn:

- De visstek moet iets extra's bieden voor de sportvisser: is er structuur in het water waar vissen zich kunnen verschuilen en voedsel zoeken, biedt het de visser een goede mogelijkheid vis te vangen, is het een mooi stukje natuur, staan er mooie rietkragen die nu niet bevisbaar zijn, etc.
- De visplek dient geschikt te zijn voor vrijwel alle sportvisserijtypen;
- De locatie ligt niet te ver van een woonkern;
- De locatie dient met de auto of (brom)fiets bereikbaar te zijn en daarbij dienen er ter plaatse parkeermogelijkheden aanwezig te zijn;
- De visplek dient overzichtelijk (sociale veiligheid) te zijn;
- De visplaats dient vanaf de weg goed toegankelijk te zijn zonder obstakels (hoogteverschillen, begroeiing, etc.)

Het realiseren van een sportvisserijvoorziening is veelal maatwerk. De techniek maakt het tegenwoordig mogelijk om voor alle mogelijke situaties een gepaste oplossing te vinden. De

belangrijkste vraag blijft wel of de locatie geschikt is als visstek en wat de meerwaarde voor de sportvisser is.

2. Inrichting en beheer

Het realiseren van een vissteiger of -stoep is over het algemeen een tijdrovend en kostbaar karwei. Om de bereikbaarheid en bevisbaarheid van een visplek te verbeteren, kan allereerst worden bekeken of er eenvoudige wijzigingen kunnen worden aangebracht in de huidige inrichting van de oever zoals:

- het realiseren van toegangspaden of -wegen;
- het aanbrengen van een trap om de oevers beter bereikbaar te maken;
- Het verwijderen van begroeiing langs de oevers en/of het aanpassen van het maai- en snoei-beheer van de oevers.

De bevisbaarheid van een oever kan zo met redelijk eenvoudige ingrepen sterk worden verbeterd. Neem dus voordat er wordt overgegaan tot het realiseren van een sportvisserijvoorziening contact op met de eigenaar of beheerder van de oevers om de mogelijkheden te bespreken.

3. Schetsontwerp

Als aanpassingen in de inrichting en/of het beheer niet mogelijk zijn, kan de bereikbaar- en bevisbaarheid van wateren ook worden verbeterd door het aanleggen van speciale voorzieningen, zoals vissteigers en -stoepen.

Tijdens deze fase krijgt de vissteiger of -stoep vorm en dient er nagedacht te worden over de grootte, de vorm en materiaalkeuze. Dit is veelal afhankelijk van het sportvisserijtype waarvoor de voorziening geschikt dient te zijn. Een wedstrijdvisser vraagt bijvoorbeeld minder ruimte dan een karpervisser en andere voorzieningen dan een mindervalide visser. Daarnaast is de huidige oeverinrichting van de locatie bepalend voor het ontwerp. Betreft het bijvoorbeeld een natuurlijke oever met veel waterplanten en/of houtige vegetatie, is er een breed en flauw talud, loopt het talud direct steil af of ligt de locatie aan een dijklichaam.

Foto: Elementen-verharding; Toepasbaarheid: bij alle voorkomende viswateren

Nadat de locatie is geselecteerd kan er een eerste schets worden gemaakt van de vissteiger of -stoep. Deze schets is vaak nodig voor de aanvraag van de benodigde vergunning(en). Belangrijk hierbij is dat ook het aanliggende terrein en de toegangswegen naar de voorziening worden meegenomen, zodat eventuele knelpunten zichtbaar worden en eventuele maatregelen om deze op te lossen in dezelfde vergunningaanvraag kunnen worden meegenomen. Enkele knelpunten kunnen zijn:

- Een slechte bereikbaarheid van de oever door het ontbreken van een (half)verhard pad en hoogteverschillen;
- Het ontbreken van parkeerplaatsen;
- Ligt de locatie langs een openbare weg dan kunnen er maatregelen voor de verkeersveiligheid worden genomen zoals de aanleg van een afrit of snelheidbeperkende middelen.

4. Vergunningen

Voor het aanleggen van een vissteiger of -stoep kan het noodzakelijk zijn een vergunning aan te vragen. De soort vergunning hangt af van de situatie, de aard van het werk en de locatie van de geplande voorziening.

Voor de aanvraag van de benodigde vergunning(en) is het van belang om het schetsontwerp van de vissteiger of -stoep zo compleet mogelijk aan te leveren. Voor de aanleg kan het noodzakelijk zijn één of meerdere van de volgende vergunningen aan te vragen bij de gemeente en/of het Waterschap:

- Watervergunning: de Watervergunning dekt alle activiteiten in het watersysteem;
- Vergunning in het kader van de Wet Beheer Rijkswaterstaatswerken voor werkzaamheden langs en in de berm langs rijkswegen;
- Omgevingsvergunning (WABO): indien er voor de realisatie van de sportvisserijvoorziening bijvoorbeeld grondwerkzaamheden en/of bomen dienen te worden gekapt of er dient een ontheffing op het Bestemmingsplan of de Wet Natuurbescherming te worden aangevraagd.

De aanvraag voor zowel omgevingsvergunning als watervergunning kun je doen via het omgevingsloket (www.omgevingsloket.nl).

Bij de aanvraag van de benodigde vergunningen dient er rekening te worden gehouden met een doorlooptijd van minimaal 8 weken. Deze periode kan wel oplopen tot 6 maanden.

Foto: Halfverharding; Toepasbaarheid: bij alle voorkomende viswateren

5. Ontwerp

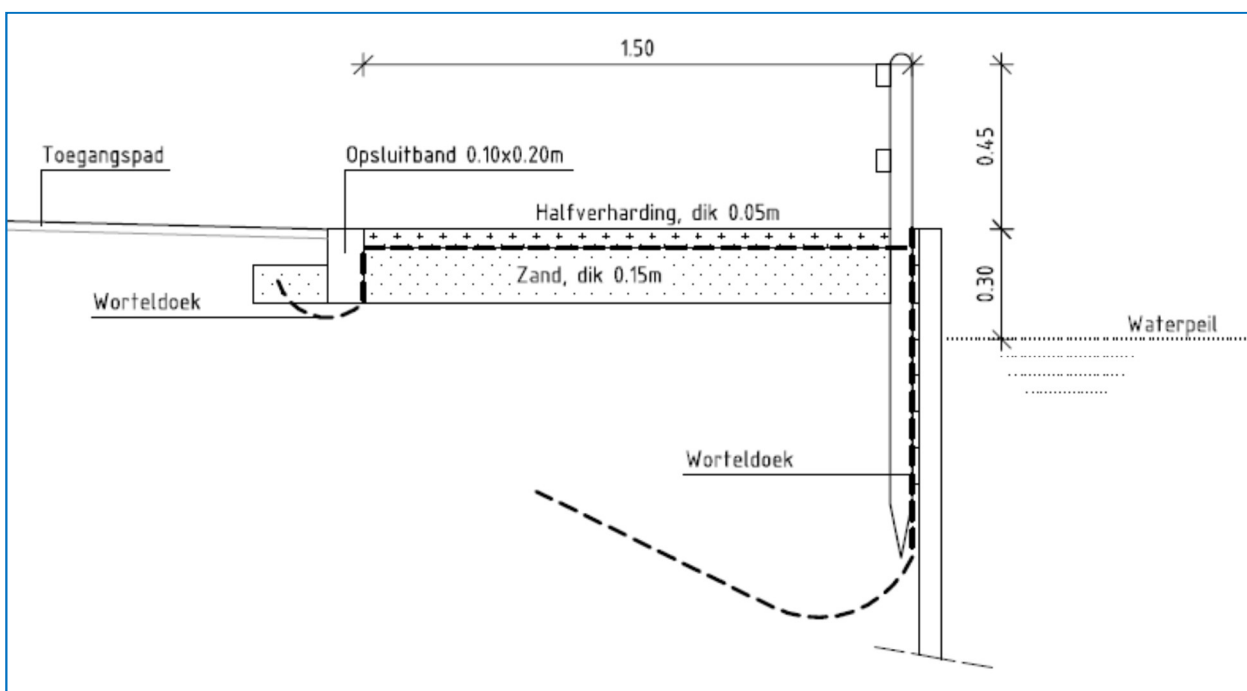
Na de vergunningaanvraag kan aan de hand van het schetsontwerp en eventuele wijzigingen vanuit de vergunningaanvraag een definitief ontwerp worden opgesteld. In deze fase wordt gedetailleerder gekeken naar de constructie van de vissteiger of -stoep. Belangrijk hierbij zijn:

- Gewenst materiaal gebruik: komt het materiaal in aanraking met schommelende (grond)waterstanden dan kan het beste gekozen worden voor duurzame materialen als hardhout of gerecycled kunststof;
- Eigenschappen en gebruik water: zijn er bijvoorbeeld veel waterpeilschommelingen waar rekening mee gehouden moet worden, scheepvaart, etc.;
- De grondeigenschappen van de locatie (o.a. draagkracht): een zandbodem heeft een betere draagkracht dan een bodem van veen of klei;
- Gebruik huidige oever;
- Aanwezigheid en de staat van een beschoeiing: kan deze gebruikt worden voor de sportvisserijvoorziening of dient deze vervangen/aangepast te worden;

Omdat het realiseren van een vissteiger of -stoep vaak maatwerk is en er veel externe factoren van invloed zijn op de toe te passen constructie, kan voor het verder uitwerken van het ontwerp informatie worden ingewonnen bij leveranciers of aannemers. Zij zijn bekend met het toepassen van deze constructies en de kans op een niet degelijke constructie wordt zo minimaal.

Het loont vaak om plaatselijke aannemers te benaderen omdat zij het gebied en de grondeigenschappen goed kennen.

Enkele standaardconstructies van vissteigers en -stoepen zijn verder uitgewerkt in het infoblad 'Technische uitwerking constructies sportvisserijvoorzieningen' van Sportvisserij Nederland.

6. Subsidies en medefinanciering

Afhankelijk van de grootte en complexiteit van de vissteiger of -stoep kan de uitvoering erg kostbaar zijn. Hierdoor is het voor veel hengelsportverenigingen niet haalbaar om de gewenste sportvisserijvoorziening te realiseren. Voor verenigingen bestaat echter de mogelijkheid om hiervoor subsidie of medefinanciering aan te vragen.

Mogelijkheden voor subsidies zijn:

- **Sportvisserij Nederland:** voor het realiseren van een voorziening kan aanspraak gemaakt worden op het Fonds Verbetering Sportvisserijmogelijkheden van Sportvisserij Nederland. De maximale bijdrage die per project kan worden verleend, bedraagt 50 % van de externe kosten tot een maximum bijdrage van € 10.000,-. Minimaal dient de eigen bijdrage € 2.000,- te zijn. Meer informatie vind je op: <https://www.sportvisserijnederland.nl/hsv-service/bestuur/fonds-verbetering-sportvisserijmogelijkheden.html>

- **Provincie:** subsidiering is vaak mogelijk als er een verbetering en/of herstel van de geplande locatie mogelijk is op het gebied van natuur, veiligheid en welzijn. Deze verschillen qua doelstelling en hoogte per instantie. Via de websites van de eigen provincie kan worden nagegaan of er aanspraak gemaakt kan worden op subsidie en wat de maximale hoogte is van het subsidiebedrag. De subsidiemogelijkheden staan veelal vermeld in de Algemene Subsidieverordening.

Meer informatie over jouw provincie vind je via: <https://organisaties.overheid.nl/Provincies/>

- **Gemeente:** veel gemeentes kennen een subsidieregeling voor het verbeteren en bevorderen van onder meer cultuur, welzijn, sport, recreatie, werk en participatie. Nadere informatie over de gemeentelijke subsidies vind je op de website van de betreffende gemeente. De gemeentelijke website kun je gemakkelijk vinden via de volgende weblink: <https://organisaties.overheid.nl/Gemeenten/>

- Mogelijkheden voor medefinanciering zijn:
 - Provincie/gemeenten: meeliften in provinciale en/of gemeentelijke plannen;
 - Bedrijfsleven: sponsoring, media.

Lees meer in de volgende infobladen:

- *Technische uitwerking vissteigers en visstoepen*
- *Vissteigers en visstoepen: typen en materialen*
- *Aanleg vissteiger: wanneer is een vergunning nodig?*
- *Aanleg van een aangepaste visplaats*
- *Aanleg van een trailerhelling*

7. Onderhoud

Onderhoud aan vissteigers is iets dat vaak over het hoofd wordt gezien, resulterend in vervallen en soms zelfs gevaarlijke vissteigers. Het is dus belangrijk om bij de aanleg van een vissteiger samen met bijvoorbeeld de gemeente of het waterschap de verantwoordelijkheden vast te leggen. Als de gemeente het onderhoud wil uitvoeren, dient er ook formeel te worden vastgelegd dat die verantwoordelijkheid daarmee niet bij de vereniging ligt.

Achterstallig onderhoud kan tot gevaarlijke situaties aan het viswater leiden